

Konference Vodní nádrže 2025: nádrže jsou do budoucna klíčové

7.4.2025 - | Povodí Moravy

Konference Vodní nádrže 2025, kterou pořádalo Povodí Moravy, s.p. společně s ostatními podniky Povodí a partnery, byla věnována otázkám významu nádrží pro člověka i přírodu. Konference se uskutečnila v Brně ve dnech 2. - 3. dubna 2025.

První konferenční den byl věnován ochranné funkci nádrží, která se vynikajícím způsobem prokázala při průchodu povodně v září 2024. Všechny existující nádrže tam, kde byly našimi předky postaveny, ochránily miliardové majetky a zejména ochránily životy občanů měst a obcí pod nimi. Přispělo k tomu i předpuštění nádrží, které umožnily včas vydané výstrahy Českého hydrometeorologického ústavu. Díky nádržím v Dyjsko – svratecké soustavě byla ochráněna města Brno, Znojmo, Židlochovice, Břeclav a řada dalších obcí v celé soustavě. Největšího efektu dosáhly navíc vodárenské nádrže či nádrže s vodárenským odběrem – Vír a Vranov. Ukázal se tak význam nádrží pro oba hydrologické extrémy. Největších pozitivních výsledků bylo dosaženo v povodí Odry, a to na nádržích Šance, Žermanice, Těrlicko, Slezská Harta, Kružberk a Morávka, které umožnily zachytit povodeň tak, že pod vodními díly během kulminace nebyly navyšovány průtoky.

Nádrže současně plní svou funkci i v době sucha, kdy nadlepšují průtoky v tocích a umožňují tak vypouštět odpadní vody do toků, umožňují odebírat vodu pro vodárenství a další účely a zajišťují ekologické podmínky pro vodní živočichy. Tento význam vzrůstá zejména v současné době, kdy se prohlubují dopady klimatické změny, roste teplota vzduchu i vody, zvyšuje se ztráta vody v krajině a v síti vodních toků zůstává méně vody i při stejných srážkách. Zde je úzká souvislost i s prodloužením vegetační sezóny a změnou kvality vody v nádržích. A právě tomuto tématu se věnoval druhý den konference. Prezentovány byly zejména procesy, které mají vliv na vývoj kvality vody – od morfologie nádrží, přes teplotu vody a stratifikace nádrží až po vliv živin v povrchových vodách na eutrofizační procesy. *„I přes pokrok v oblasti likvidace odpadních vod se situace v tocích za posledních 20 let téměř nezlepšila, což je dáno právě bilancí živin. Je sice vypouštěno menší množství živin, ale do nižších průtoků, což v důsledku vede ke stagnaci koncentrací v povrchových vodách,“* poukazuje na jeden z problémů dopadu klimatické změny generální ředitel Povodí Moravy David Fína. *„Je proto neodkladné trvat na zpřísnění povolených limitů živin ve vypouštěných odpadních vodách a také na využívání stávajících technologií k jejich odstraňování,“* nastiňuje řešení Fína.

Do budoucna je potřeba věnovat stále větší úsilí k zachování stávajících funkcí nádrží. Je to velká výzva, neboť účely nádrží a jejich priority se mění v průběhu roku a zejména při hydrologických extrémech – při suchu a povodních. U vodárenských nádrží je prioritou zásobování obyvatelstva pitnou vodou, tudíž zajištění dostatečného množství vody v nádržích a společně s tím i zajištění co možná nejvyšší kvality vody. U nevodárenských nádrží je prioritou opět dobrá kvalita vody, neboť veřejností nejvíce vnímaná funkce je funkce rekreační, a za povodní je to dostatečná protipovodňová ochrana, tedy zajištění co největšího volného prostoru, což je v přímém rozporu se suchým obdobím, kdy je prioritou akumulace co největšího množství vody v nádržích pro překlenutí období sucha. Cílem vodohospodářů je pak harmonizace všech těchto protichůdných zájmů.

<https://www.pmo.cz/cz/media/tiskove-zpravy/konference-vodni-nadrze-2025-nadrze-jsou-do-budoucn-klicove>